

знатни богомолци. Тежки свѣщници и полюлеи, съ рой трепкащи пламъчета, прѣскаха златожълта свѣтлина. Иконостасътъ блещеше отъ множеството златни и сребърни ореоли на иконитѣ. Завесата предъ олтара сияеше като звездно небе — толкова много бисеръ и скъпоценни камъни бѣха вшили въ нея царскитѣ щерки. Изящнитѣ рѣзби отъ тъмно-кафявъ орѣхъ, красиво пресичаха хилядитѣ трепкащи лъчи.

Иоанъ Асень мина по застланата съ губер пѣтека между колонитѣ и спрѣ предъ олтара съ наведена глава. А когато архиепископътъ се появи на царскитѣ двери, издигналъ надъ побѣлѣлата си глава златната чаша съ Светото Причастие, Иоанъ Асень колѣнничи съ ржце събрани за молитва. И гробна тишина изпълни храма, като че ли самъ Богъ шепнѣше и всѣка душа се разтваряше да го чуе.

После царътъ стана, обгледа живописната украса на храма и спрѣ погледъ върху стенописния календаръ. Търсѣше месецъ мартъ — денътъ на Светитѣ Четиридесетъ Мжченици. И когато го намѣри, живо си припомни часа, въ който бѣ трѣгналъ на бой: тогава зографитѣ рисуваха тъкмо този квадратъ. И чудо: битката при Клокотница стана на 9 мартъ — празника на Светитѣ Четиридесетъ Мжченици.

Съ ржка на сърдцето, царътъ издигна очи къмъ свода, дълго

гледа лжчистия трижълникъ на Бога Саваотъ и три пжти се прекръсти.

После сведе погледъ и го спрѣ върху гранитната колона, по която длетото на вещь каменодѣлецъ бѣше издѣлвало надписа на ханъ Омортагъ, премѣсти го върху мраморната колона, която лъщѣше като огромна ледена висулка, бавно измъкна изподъ дрехата си пергаментовъ свитѣкъ и го подаде на майсторъ Драганъ.

— Изсѣчи го на мермерената колона, за да се знае отъ онѣзи, които ще дойдатъ следъ насъ!

Майсторътъ пое свитѣка, а отъ народа се обадиha гласове:

— Нека да ни се прочете, Царю! Искаме да го знаемъ!

Иоанъ Асень взе свитѣка, разгъна го съ треперящи ржце и бавно, съ малко развѣлнуванъ гласъ, зачете:

„Въ 6748 г. (1230 следъ Христа) индиктъ III Азъ, Иоанъ Асень въ Христа-Бога благовѣренъ царъ и самодържецъ на българитѣ, синъ на стария Асень, направихъ отъ самото основание и съ живопись украсихъ тази пречиста черква, въ името на Светитѣ Четиридесетъ Мжченици, съ помощта на които, въ дванадесетата година отъ царуването ми, излѣзохъ на бой въ Ромъния, разбихъ гръцката войска и заробихъ самия гръцки Кюръ Тодора Комнена, съ всичкитѣ негови боляри. Азъ превзехъ всичкитѣ зе-